ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ"
гр.Варна, ж.к. „Възраждане"; 052/506272-канцелария; e-mail: info-403543@edu.mon.bg

(П)

Утвърдил:.....ПОДПИС.....

Адриана Петрова

Директор на Второ ОУ „Никола Й. Вапцаров"

П Р О Г Р А М А
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ВЪВ ВТОРО ОУ „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ", ГР. ВАРНА ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Училищната програма е част от годишния план за дейността на Второ основно училище „Никола Йонков Вапцаров", гр. Варна. Разработена е в изпълнение на чл.263 от ЗПУО, според който към изискуемите документи, които педагогическият съвет трябва да приеме в началото на всяка учебна година е поставен акцент и върху възможностите за приобщаване на учениците от различни уязвими групи. Изготвена и утвърдена програмата е винаги актуален документ, който ще структурира различни по вид и обхват дейности, включвайки целия педагогически и непедагогически състав в училищата, а и обществото като цяло. Семейството оказва ключова роля в изпълнението на планираните дейности. То е онова, което може да окаже съществено значение за задържане на ученика в училище.

1. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;

- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 —2030);
- Стратегия на Европейския съюз за правата на децата (2021-2024);
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Конвенция за правата на детето на ООН;
- Правилник за дейността на Второ основно училище „Никола Йонков Вапцаров", гр. Варна;
- Стратегия за развитие на Второ основно училище „Никола Йонков Вапцаров", гр. Варна.

2. ДЕФИНИЦИЯ НА ПОНЯТИЕТО „УЯЗВИМИ ГРУПИ"

Анализът на литературните източници показва огромно разнообразие и в същото време липса на ясно и точно определение на термина.Това предизвиква объркване по въпроса що е уязвима група? Кои групи са уязвими? Уязвими и рискови групи термини с еднакво значение ли са?

За целите на нашата програма обобщаваме следните авторови концепции: Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот, в училище и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Уязвими са учениците, които са в тежко финансово състояние, имат различни социални и/или психологически бариери; недостъпна среда; здравни и/или образователни проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование и др. В "Справочник по извънредни ситуации" /ВКБООН, Женева, 1999г./, като рискови и уязвими групи са посочени:

- деца и юноши;
- непридружени непълнолетни;
- самотни родители, поддържащи домакинство;
- жертви на насилие;
- нетрудоспособни и хора с увреждания;
- възрастни хора;
- изолирани групи.

Уязвими групи (или уязвими социални групи) са категории от хора в обществото, които са по-податливи на социални, икономически или здравни проблеми и често изпитват трудности в достъпа до ресурси, услуги и възможности. Тези групи са изложени на по-голям риск от маргинализация, дискриминация и бедност. Примери за уязвими групи включват:

• Деца и младежи, особено тези без родителски грижи или в системата на социалните грижи;
• Възрастни хора, особено когато живеят в изолация или без подкрепа;
• Хора с увреждания, които може да срещат трудности в достъпа до трудовия пазар или здравни услуги;
• Етнически и малцинствени групи, които често са обект на дискриминация или неравенство;
• Безработни и хора в бедност, които изпитват финансови затруднения и социална несигурност;
• Бежанци и мигранти, които са изложени на риск от социална изолация, бедност и липса на права;
• Жени, жертви на домашно насилие или дискриминация, които може да се сблъскват с бариери при достъпа до правосъдие и защита.

Уязвимите групи често се нуждаят от допълнителна защита, социални програми или политики, насочени към подкрепа и интеграция в обществото.

3. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Предоставяне на равни възможности за учениците от уязвими групи за интеграция в училище чрез различни училищни и извънкласни дейности;
- Навлизане на различни специалисти в училище за работа с ученици със специални образователни потребности;
- Провеждане на допълнителни консултации за ученици, затрудняващи се при усвояване на учебния материал;
- Ангажиране на учениците от уязвими групи в спортни мероприятия, отдих, туризъм, различни училищни инициативи;
- Предоставяне на допълнителна подкрепа на уязвими групи ученици.

4. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ.

- Провеждане на проучване сред класовете за ученици, живеещи с един родител, сираци, деца на разведени и/или разделени родители, оставени за отглеждане при близки родственици, с родители емигранти или настанени в социални институции;
- Картотекиране на горепосочените и изготвяне на индивидуална програма/план за обща подкрепа/ за работа с тях;
- Търсене на информация за ученици, водещи се на отчет към полицията;
- Изготвяне на списък с ученици, имащи трудности в овладяване на учебния материал, изготвяне на индивидуална програма за справянето им в училище;
- Работа с представител на ДПС;
- Влизане на представителите на полицията в час на класа и дискутиране по проблемите на противообществените прояви;

- Срещи с различни представители на отдел „Закрила на детето" и съвместни дейности с ученици, които имат назначен социален работник и/или обществен възпитател;
- Посещения по домовете на ученици, системно отсъстващи от училище;
- Изготвяне на списък на ученици със специални образователни потребности и проучване от родителите на диагностичното и психологичното им състояние;
- Личностна подкрепа, съобразно индивидуалните нужди на ученици от рискови групи;
- Ресурсно подпомагане и психологическо осигуряване за ученици със специални образователни потребности;
- Привличане на социалните асистенти в съвместни дейности за ученици със СОП;
- Участие в инициативи за приобщаване на ученици със СОП с община Варна и други организации;
- Работа с членовете на ученическия съвет по различни теми за изпълнение на програмата „Ученици обучават ученици";
- Създаване, организиране, иницииране на дейности и изпълнението им от доброволческия екип към Второ основно училище „Никола Йонков Вапцаров", гр. Варна, с подкрепата на община Варна дирекция „Превенции";
- Провеждане на дискусии в часовете на класа по въпросите за ранна употреба и злоупотреба с наркотици и алкохол;
- Провеждане на системни родителски срещи в т.ч. и тематични, както и дистанционни (on-line) за обсъждане състоянието и справянето на техните деца в училище; по различни теми;
- Мероприятия за превенция на тормоза в училище;
- Организиране и работа в клубове по интереси;
- Консултиране на родители, изпитващи затруднения при отглеждане и възпитание на своите деца;
- Отбелязване на различни празници и инициативи и включване на ученици от различни рискови групи в тях;
- Посещения на културни мероприятия, театрални постановки, организиране на екскурзии и др.

5. ОТГОВОРНИЦИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Заместник-директори, класни ръководители, учители, ресурсни учители, психолози, служители и ученици. За приложението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажираи институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

6. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЯ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник
Идентифициране на децата, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класни ръководители, психолог, пед. съветник, логопед
Екипна работа на учителите от дадена група	постоянен	класни ръководители, учители, психолози
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа за личностно развитие	м. септември - октомври	директор
Създаване на подходящи условия в училище и достъпна среда за ефективен образователен процес и адекватна подкрепа на всяко дете и ученик	м. септември	директор, класни ръководители, учители, психолози
Изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете и ученик	до м. октомври	директор, класни ръководители, учители, психолози, ресурсни учители, логопед
Идентифициране на деца ученици със СОП	постоянен	медицински специалисти, РЦПППО, ЕПЛР
Оценка на потребностите на децата и учениците със СОП	постоянен	ЕПЛР, РЦПППО
Ефективни мерки за превенция от отпадане на ученици от училище	постоянен	директор, класни ръководители, учители, психолози
Организиране и провеждане на „Училище за родители"	по заявка	директор, класни ръководители, психолози
Стимулиране участието на деца и ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	постоянен	класни ръководители, учители
Дейности, съгласувани с общинска програма за стимулиране и изяви на ученици, свързани със занимания по интереси	постоянен	директор, класни ръководители, учители, психолози
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график	директор, психолози

Настоящият Алгоритъм за прилагане на санкции на учениците при повтарящи се нарушения през учебната 2026/2027 година е приет с Решение № 16 на заседание на Педагогическия съвет от 11.09.2026 г. и е утвърден със Заповед № РД-09-…../15.09.2026 г. на директора на училището.